

Първи български композитори

По време на турското робство в България народните песни и свирни крепели вярата и духа на народа. Те са живата памет на народната история.

По това време в Европа творят композитори като Йохан Себастиан Бах, Волфганг Амадеус Моцарт, Лудвиг Ван Бетовен, Франц Шуберт и мн. др.

Едва след Освобождението у нас започва развитието на българската професионална музикална култура. Появяват се **първите български композитори**: Емануил Манолов, Добри Христов, Панайот Пипков, Маестро Георги Атанасов, Никола Атанасов и др. Те учат в чужбина, след което се връщат в България и работят като учители по музика, диригенти на хорове и оркестри. Творчеството им е свързано с народната музика. Написали са много песни – детски, училищни, солови, хорови; инструментална и оркестрова музика. Популярни по това време са „kitките“ от народни песни за хор и за духов оркестър.

Емануил Манолов

Добри Христов

Панайот Пипков

Маестро Г. Атанасов

Никола Атанасов

Първите български композитори Емануил Манолов, Панайот Пипков, Никола Атанасов, Маестро Георги Атанасов, Добри Христов живеят и творят в годините след Освобождението. Те учат в чужбина и след завръщането си в България поставят началото на българската професионална музика.

По това време българското училище и самодейните хорове се нуждаят от нов песенен репертоар. За да отговорят на потребностите в новоосвободена България, композиторите започват да пишат детски, училищни и хорови песни, както и маршове и пиеси за духови оркестри, църковна музика. Голяма част от тези произведения съдържат популярни фолклорни мелодии. Чрез редуването на различни народни песни се раждат т.нар. „китки“, изпълнявани от хорове и оркестри.

Наред с това тези композитори пишат и първите български произведения на основата на европейската традиция – опери, детски оперетки, симфонични произведения и др.

По времето, когато са живели и творили първите български композитори, се е развивала не само българската национална композиторска школа, но и българската национална култура въобще. По това време – в началото на XX век, творят поети и писатели като Иван Вазов, Йордан Йовков, Елин Пелин, Пенчо Славейков, Peyo Яворов и художници като Николай Павлович, Антон Митов, Владимир Димитров – Майстора, Цанко Лавренов и др.

Как си обяснявате факта, че първите български композитори получават музикалното си образование в чужбина?

Кой създава музика в България, преди да се появят професионалните композитори?

Посочете разликите между народната музика и композиторското творчество.

Емануил Манолов (1860-1902)

Родоначалник на българското професионално музикално творчество. Роден е в град Габрово. Работи като учител по музика в Казанлък. Той е първият български капелмайстор (диригент на военен духов оркестър). Композира много училищни и хорови песни за деца, най-популярна е песента "Татковина". Написал е първата българска опера "Сиромашкия" по текст на Иван Вазов. Операта е поставена за първи път през 1900г. в град Казанлък.

ТАТКОВИНА

музика Емануил Манолов
текст Петко Р. Славейков

На колко се брои песента и какъв е нейният характер?

1. Хубава си, татковино,
име сладко, земя рай,
сърце младо и невинно
за теб трепка и играй.
2. На уста ми сладка дума –
ще да бъде този кът,
дето Дунав, Вардар, Струма
и Марица си текат!

Припев:

Мили ми са планините
и на север, и на юг,
драги ми са равнините,
набраздени с нашия плуг.

Припев:

Дор на небо ясно слънце,
дор на очи свят, живот,
ще обичам аз от сърце
таз земя и тоз народ.

Забелешка: Подчертаните думи се повтарят.

Хорова китка „Каква мома видях, мамо“

музика: Емануил Манолов

Откривате ли връзка с фолклора?

Кой от принципите в музиката е използван?

По райските долини

музика: Емануил Манолов

текст: Иван Вазов

Определете тактовия размер и танца.

